MUSICA SACRA ZPRAVODAJ
Ročník 24 – 2016, číslo 3 – červenec

Na začátku období letních prázdnin a dovolených slavíme slavnost svatých Cyrila a Metoděje. I když jsou to světci z dávné doby, jsou v mnohém inspirací i pro každého, každou z nás. V jakém smyslu? Při svém díle na Velké Moravě museli překonávat velké překážky a nesnáze různého druhu – když o tom čteme v příručkách církevních dějin ani se tomu nechce věřit. Jen namátkou: hned při příchodu na Velkou Moravu zklamání knížete Rostislava z toho, že místo požadovaného biskupa přichází jen jáhen Metoděj a kněz Konstantin (Cyril) – pohanstvím stále hodně ovlivněný způsob života slovanského lidu i jeho předáků – Cyrilovo chatrné zdraví – nenávist a zášť okolních kněží a biskupů – křivé obvinění u papeže – falšování papežských dokumentů biskupem Wichingem v neprospěch Metoděje – dva a půl roku trvající protiprávní, pokořující, nedůstojné věznění arcibiskupa Metoděje v nelidských podmínkách pasovským biskupem Hermanrichem a mnohé, mnohé další...

Svatí Cyril a Metoděj to však nevzdali. Neřekli: *„Proč jsme sem vůbec chodili? Co zde vlastně děláme? Vždyť jsou všichni proti nám! Vrátíme se do Řecka, zde na Velké Moravě je to jen ztráta času a energie...“* Ne. Oni s odvahou a kreativitou pracovali, byli otevřeni novým výzvám, sloužili, budovali v těch podmínkách, které měli, trpělivě a houževnatě překonávali všechny obtíže, protože byli přesvědčeni, že tak plní Boží vůli. Plnili své poslání ve své době na svém místě, dokázali se povznést nad lidskou malost, s níž se setkávali na každém kroku, protože to byli zapálení Boží služebníci...

jáhen Willi

Zájezd za varhanami – pohled dvou účastníků

V sobotu 14. května se uskutečnil další z již tradičních jarních výletů za varhanami, které pořádá jednota Musica sacra. I letos objednaný autobus z části zaplnili jak individuální zájemci, tak žáci varhanního oboru ZUŠ se zaměřením na církevní hudbu na Smetanově ulici v Brně. Od kostela Neposkvrněného početí Panny Marie na Křenové v Brně jsme odjeli s mírným zpožděním v 9.15, jelikož brněnská MHD v rámci výluk připravila pro pana profesora Sehnala a jeho paní dramatičtější cestu na místo srazu a bez nich jsme odjet nemohli.

Nejprve jsme se vydali směr Netín. Cesta nám ubíhala rychle, jelikož ji doplnil svým poutavým povídáním o nástroji v Netíně diecézní organolog, pan Mag. Art. Ondřej Múčka, a doplňoval ho pan profesor Jiří Sehnal. Dispozici a krátkou charakteristiku nástroje jsme také dostali v tištěné podobě.

U varhan v Netíně

Ještě než jsme dorazili na místo, tak jsme se tak dozvěděli, že nástroj je novostavba mechanického, dvoumanuálového nástroje s pedálem z roku 2015 od firmy A. Q. Attentus Qualitatis z Kuřimi. Nový stroj je vsazen do historické skříně Jana Komorníka, která sestává ze dvou věží, mezi kterými je pod obloukem průchodu do věže umístěný samostatně stojící hrací stůl, za kterým je už v prostoru věže umístěná nová skříň s pedálovým strojem. V zábradlí kůru je pak ještě positiv. Nástroj má celkem 21 rejstříků, spojky mezi manuály i z obou manuálů do pedálu jsou řešené šlapkami, nástroj má dokonce čtyřzvonečkový cimbelstern, stroj je chromatický a temperatura Wercmeister III.

Netín nás přivítal nádherným slunečným počasím, my ovšem nepřijeli obdivovat krásné jarní barvy a stromy obsypané květy, takže jsme hned poté, co pan řidič dokončil obdivuhodnou akrobacii s autobusem mezi stromy, zamířili do zdejšího kostela Nanebevzetí Panny Marie. Tam nás už čekal pan farář, který

nám povykládal o historii tohoto poutního místa se zbytky krásných fresek. Hned po výkladu pana faráře začal pan Múčka s ukázkou jednotlivých barev nástroje.

Jako zajímavost poukázal na to, že hlavní stroj není postaven na obvyklém osmistopém Principálu, ale na Portunalu, který má svým zvukem blíže k flétnám. Další zajímavost se skrývá u alikvotů hlavního stroje, které mají tzv. „vorabzug“, což znamená, že rejstříkové manubrium lze povytáhnout pouze do poloviny a rejstřík pak zní pouze v diskantu (od c' výše), v případě mixtury jen dvě řady místo pěti. To umožňuje hrát v diskantu sólově bez použití positivu. Posledním překvapením pak byly jazyky, krom Schalmei v hlavním stroji především Schnarbass 16' v pedálu, který dodává plénu mohutnost. Obecně rejstříky pedálu zřetelně rýsují a jsou ve skvělém poměru k oběma manuálovým strojům, byť pro varhaníka může být nepříjemné, jak silně se zvuk pedálového stroje opírá do jeho zad z prostoru věže, ve které pléno pedálu doslova burácí.

Ondřej Múčka za varhanami v Netíně

Nástroj si několik z nás vyzkoušelo, ale kolem poledne jsme už vyrazili na druhou zastávku – Luka nad Jihlavou. Společně jsme poobědvali ve zdejší restauraci na náměstí a v místním kostele sv. Bartoloměje nás čekal pan varhaník. Přestože základní informace o nástroji jsme slyšeli už po cestě v autobuse, povykládal nám blíže o tom, jak zdejší nástroj vznikal. I zde jsou varhany nové, a sice od varhanáře Vladimíra Šlajcha. Do stavby varhan významným způsobem zasahovali památkáři, a proto byl v roce 2013 do historické skříně Františka Svítila vsazen nový dvoumanuálový mechanický nástroj, který má však jak v manuálu, tak v pedálu, krátkou oktávu a temperaturu Valotti.

Nástroj o celkem 14 rejstřících má přetahovací spojku a je dělený na skříň hlavního stroje (s pedálem v zadní části) a positiv, jehož součástí je hrací stůl,

který v původním nástroji nebyl. Pan Múčka předvedl opět zvukové možnosti nástroje, který má sice ostřejší zvuk (základním rejstříkem hlavního stroje je Principál 4'), ale jednotlivé hlasy se vzájemně nádherně pojí a vytvářejí tak nové barvy. Také pléno obou strojů je jasné a v dobrém vzájemném poměru. Když jsme pak měli možnost si nástroj sami vyzkoušet, překvapil většinu z nás kromě zmíněné krátké oktávy také velmi měkký (jemný) chod klaviatury positivu. Manubria jsou označená tak, že positiv má první písmeno názvu rejstříku červené a poněkud nepřehledně působí to, že manubria positivu se vytahují jen do poloviny.

U varhan v Lukách nad Jihlavou

Cesta zpátky do Brna už uběhla rychle a já bych rád jistě jménem všech účastníků poděkoval paní Svatavě Barákové, že se o nás celou cestu organizačně starala, panu magistru Múčkovi za detailní předvedení nástrojů a také panu profesorovi Sehnalovi za jeho komentáře a zkušenosti.

Lukáš Rýdlo

***

V sobotu 15. května uspořádala jednota Musica sacra poznávací výlet za varhanami. Okolo 35 zájemců po deváté ranní hodině nastoupilo do autobusu a po malém zaváhání vyrazilo z Brna po staré silnici na Vysočinu.

Hlavním organizátorem byl brněnský diecézní organolog Ondřej Múčka. Ten také během jízdy autobusu seznamoval účastníky s varhanními nástroji, jejichž návštěva byla v plánu. Výklad svými znalostmi doplňoval Jiří Sehnal.

První zastávkou byla obec Netín. V místním kostele Nanebevzetí Panny Marie přivítal účastníky duchovní správce P. Blažej Hejtmánek, který podal krátký výklad o interiéru kostela. Následně Ondřej Múčka předvedl varhanní nástroj s jeho zvukovými a technickými možnostmi.

Současné varhany postavila (na etapy, dokončeno 2015) firma A. Q. (Attentus Qualitatis) z Kuřimi, vzešlá z výběrového řízení. Nástroj je postavený do starých skříní z konce 18. století, pouze pedál je umístěn ve skříni nové v zadní části kůru (varhaník musí proto počítat s tím, že jej slyší výrazněji než jiné stroje – to ale není chyba nástroje jako takového). Varhany mají dva manuály s pedálem a 20 znějících rejstříků (z toho dva jazykové) plus cimbálovou hvězdici, jsou vybaveny všemi běžnými spojkami. Rozsah je chromatický C-f3/C-d1. Zvláštností varhan je možnost zapnout některé alikvotní hlasy hlavního manuálu pouze v diskantu vytažením rejstříkových táhel pouze napůl; u Mixtury lze takto snížit počet znějících řad.

Provedení dává záruku, že nástroj zcela jistě přežije šlechtice, který varhany sponzoroval s tím, aby mu hrály na pohřbu (v blízkosti kostela má rodinnou hrobku). Až jednou zemřeme, zanechejme také cizím lidem něco krásného, o co se přičiníme vlastním úsilím. Ladění je Werckmeister III.

Po předvedení nástroje si mohli zájemci varhany také vyzkoušet. Byl rovněž otevřen hrací stůl a část pedálové skříně ke zhlédnutí mechanické zásuvkové traktury. Zvídaví technici rovněž zkoumali samovyrovnávací mechanismus (trakturu je jinak z důvodu změn teploty a vlhkosti někdy potřeba seřizovat) pro abstrakty. Někteří návštěvníci si zakoupili speciálně vydané netínské oplatky.

Následoval přesun do Luk nad Jihlavou, kde byl v hostinci "U Procházků" rezervován oběd. K výběru byly tři druhy polévek (hovězí vývar, česnečka, nejlépe však udělali ti, kteří si objednali boršč) a jako hlavní chod rýže s masovými nudličkami na zelenině. Hladoví a mlsní si oběd doplnili různými nápoji a zákusky. Poté přešli výletníci kolem místního muzea se slunečními hodinami na štítové zdi (ukazujícími letní čas, v zimě jsou zřejmě zapadány sněhem) do kostela sv. Bartoloměje.

Zde již návštěvníky očekával pražský varhaník z Luk Jiří Lifka, který seznámil hosty se současným nástrojem a jeho historií. Dvoumanuálové mechanické varhany se 14 rejstříky postavil v roce 2013 Vladimír Šlajch, byla využita stará skříň hlavního stroje a k ní byl postaven nový pozitiv v zábradlí kůru (namísto dosavadního nestylového provedení). Hrací stůl je spojen s pozitivem. Varhany mají krátkou oktávu (repetující pedál) a ladění Valotti, je zde přetahovací manuálová spojka. Stavět v dnešní době podobný historizující nástroj je neobvyklé; jednalo se však o podmínku pro získání památkové dotace, bez které by stavba varhan v místních poměrech nebyla možná.

Seznámení se zvukem nástroje se opět ujal Ondřej Múčka. Varhany zaujaly zejména zdařilou intonací fléten a krytů. I zde měli varhaníci možnost si nástroj vyzkoušet. Koncepce nástroje vyvolala diskusi o možnostech a dnešních potřebách repertoáru, který je možno na takových varhanách provozovat. Kolem čtvrté odpolení hodiny se účastnící vydali zpět na cestu do Brna.

Je dobře, že se stále staví nové a spolehlivé mechanické nástroje, bohužel však někdy mají poněkud syrový zvuk (toto se týká spíše varhan v Netíně), což je pravděpodobně způsobeno snahou o větší hlasitost rejstříků v daném prostoru na úkor barevnosti a plnosti zvuku (je-li potřeba větší akustický výkon, měl by se docilovat spíše většími průřezy než většími rychlostmi proudění vzduchu). Zhlédnuté varhany se tak charakterem blíží spíše k severoněmecké než místní jihoněmecké a rakouské tradici. Přejeme všem, aby byly varhany dobře využity k povznesení duše.

Závěrem je namístě poděkovat všem organizátorům výletu a Bohu za výtečné jarní počasí; doufejme, že jejich snaha bude příště odměněna větší účastí.

Václav Michálek

Regionální Sborování 2016

Jimramovské Sborování 2016

V evangelickém kostele v Jimramově se konalo v neděli 22. května oblastní Sborování, přehlídka chrámových sborů Žďárska. Přehlídku uspořádalo Ekumenické sdružení chrámových sborů Jimramov-Sněžné pod patronací jednoty na zvelebení duchovní hudby – Musica sacra a farností Jimramovska. Slunečné nedělní odpoledne přivítalo 5 smíšených sborů a 2 mužské komorní sbory. Mimo pořádající sbor přijely smíšené sbory z Bobrové, Lísku, Moravce a Zvole, dále se zúčastnily mužské komorní sbory Vocatus Ecumenicus z Jimramova a Novocantus z Nového Města na Moravě.

Sbory měly nejprve časový prostor pro vlastní akustickou zkoušku. Následně proběhla zkouška společné skladby. Přehlídka začala ve 14.30 hod. úvodním zamyšlením Otce Pavla Vybíhala a evangelického faráře Jaroslava Coufala. Poté asi stodvacetičlenný sbor zazpíval společně Žalm 118 zhudebněný O. Múčkou.

Následovala přehlídka, na které se jednotlivé sbory představily. Na Sborování není hlavním úkolem hodnotit, ale společně jsme se shodli, že hudební úroveň všech vystoupení byla vysoká a všichni zpívali s radostí. Repertoár celého Sborování byl velmi pestrý, proto hodina a půl sborové hudby rychle uběhla.

Po skončení přehlídky se všichni sešli na zahradě katolické fary, kde v družném rozhovoru pokračovalo setkání. Všichni hodnotili celou akci velice dobře.

V 18 hodin jsme se v katolickém kostele pomodlili zpívané mariánské nešpory.

Věřím, že sbory budou mít za dva roky chuť se znovu setkat.

Antonín Bradáč

Když se naše schola od sv. Petra a Pavla v Bobrové přihlásila na Sborování, vůbec jsme netušili, do čeho jdeme a co máme od takové akce očekávat. Něco takového bylo pro nás premiérou, i když rozhodně na poli muzikantském nepatříme mezi nováčky. Zřejmě proto některé z nás překvapilo, že celým odpolednem prostupovala příjemná atmosféra bez náznaku rivality. Bylo to jistě velmi inspirativní poslechnout si sbory, jejichž zpěvy (ač zní skoro za humny) by si člověk jen stěží mohl vychutnat takto pohromadě. Po této naší premiéře tedy můžeme bezpochyby prohlásit, že to byla zkušenost, která náš sbor jistě obohatila a podnítila k dalšímu působení a třeba nejen na naší rodné hroudě v Bobrové.

Ludmila Malá

***

Sborování v Šaraticích 2016

V neděli 5. června 2016 uspořádala Musica sacra – jednota na zvelebení církevní hudby na Moravě ve spolupráci s Římskokatolickou farností Šaratice pod záštitou brněnského biskupa Mons. Vojtěcha Cikrleho Sborování – nesoutěžní přehlídku chrámových sborů dospělých. Pozvání přijalo celkem

sedm pěveckých uskupení s více než sto zpěváky. Sborování hostil akusticky i architektonicky příjemný kostel sv. Mikuláše v Šaraticích.

Akce měla svou předehru v dvouhodinovém předstihu – jednotlivé sbory se s čtvrthodinovou periodicitou nejprve seznamovaly se zvukovými vlastnostmi prostoru kostela či zkoušely v prostorách fary, ve 14:30 se pak uskutečnil nácvik společné skladby. Kolem 15. hodiny přivítal všechny přítomné šaratický farář Vít Martin Červenka, poté povzbudil účinkující předseda jednoty Musica sacra Willi Türk a starosta obce Hotěrádky-Rešov Zdeněk Petráš.

Přehlídku zahájil Chrámový sbor ze Ždánic, který za varhanního doprovodu Ondřeje Šprty a vedení Pavla Šprty provedl *Kyrie, Gloria, Sanctus* a *Agnus Dei* (Messe brève in C, No 7) Charlese Gounoda (1818-1893). Ždánický smíšený sbor byl nejmladším účinkujícím tělesem – poprvé zpíval o Vánocích 2013.

Naopak historie nejdéle existujícího tělesa přehlídky – mužského Chrámového sboru z Archlebova – sahá do roku 1999; jeho založení podnítilo výročí 650 let obce. Sbor se prezentoval písněmi *Poutník k Matce* Oldřicha Strmisky (* 1936); *Horo krásná, spanilá*; *S radostí putujem* a *Nastotisíckráte* v úpravě někdejšího šaratického faráře P. Antonína Láníka (1921-2014). Řídil Tomáš Hořava, u varhan Michal Závodný. Prožitek z ojedinělého poutního písňového repertoáru umocnilo stylové oblečení účinkujících v tradičních archlebských krojích.

Poté se představil smíšený Chrámový sbor z Pozořic se sbormistryní Martou Kročovou, který zazpíval celý repertoár – *Svatodušní holubičku*, *Allegro na nebe vstupujícího Ježíše Krista* (Česká mariánská muzika) Adama Václava Michny z Otradovic (1600-1676); *Christe, adoramus te* Claudia Monteverdiho (1567-1643) a *Confitebor tibi, Domine* Františka Xavera Brixiho (1732-1771) – a cappella. Pozořický vokální soubor má dlouholetou tradici; v současné podobě pracuje od roku 2004. Premiérově se představil s modrými šály a kravatami.

Chrámový sbor z Pozořic

Nejpestřejší repertoár s sebou přivezl rousínovský komorní smíšený sbor Danielis – pod vedením Pavla Varty uvedl ve svém programu a cappella *Ave Maria* Pavla Smutného (* 1975) a spirituál *Glory, Glory, Hallelujah*; Masonovo (1792-1872) *Nearer My God To Thee* v aranžmá Jamese Stevense zaznělo za doprovodu violoncella Markéty Musilové; gospel *O Happy Day* na klavír doprovodila Monika Mikulášková. Uskupení existuje od roku 2000.

Dómský komorní sbor Brno interpretoval za klavírního doprovodu umělecké vedoucí Dagmar Kolařové *Psalm 23* Franze Schuberta (1797-1828) a *Tantum* ergo Gabriela Faurého (1845-1924). Ave maris stella Ivo Antogniniho (* 1963), jež bylo pro mne dramaturgickým objevem přehlídky, soubor zapěl a cappella. Historie tělesa sahá do roku 2008, kdy se z dětského sboru Petrováček, který působil při katedrále sv. Petra a Pavla, vyprofiloval výběr talentovaných zpěvaček a vznikl Dómský komorní sbor Brno.

Dómský komorní sbor Brno

Jako předposlední vystoupila gregoriánská Schola Ducha Svatého. Její repertoir byl odstíněn do dvou poloh – zazněly dvě skladby z Graduale Triplex: sekvence *Veni Sancte Spiritus* a antifona *Vidi aquam*; dále tříhlasé *Deum verum* Étienne de Liège (850-920). Schola byla založena v Brně-Židenicích na podzim 2010. Nejprve působila jako smíšená – od podzimu 2012 ji tvoří jen ženské hlasy. Seskupení vede Martina Lavičková.

Schola Ducha Svatého z Brna-Židenic

Závěr Sborování patřil Collegium musicale bonum. Soubor v souvislosti se zaměřením na duchovní kompozice epochy baroka a klasicismu předestřel program *Kyrie* (Missa brevis in B, KV 275) Wolfganga Amadea Mozarta (1756-1791); *Salvete, flores Martyrum* (Vesperae pro festo SS Innocentium, KL IV/5) Johanna Michaela Haydna (1737-1806) a fugu *Cum Sancto Spiritu* (Gloria in D, RV 589) Antonia Vivaldiho (1678-1741). Instrumentální doprovod zastali: hoboj Alexandra Bláhová, housle Ladislav Jedlička, trubka Jan Patera, varhany Olga Frydrychová, fagot Willi Türk. Collegium musicale bonum založil začátkem července 2013 sbormistr Karol Frydrych. Ansámbl sídlí ve Slavkově u Brna.

Přehlídka dospěla ke svému vrcholu provedením *Canticorum iubilo* z oratoria Juda Makabejský (HWV 63) Georga Friedricha Händela (1685-1759) v interpretaci všech sborů; řídil Karol Frydrych, na digitální varhany Eminent (Cantate II) hrála koncertní varhanice a pedagožka ZUŠ se zaměřením na církevní hudbu v Brně Dagmar Kolařová, jež skladbu uvedla efektní předehrou.

Provedení společné skladby

Celé Sborování se neslo v příjemné, přející atmosféře – k tomu nemalou měrou přispělo vtipné a trefné moderování Věry Dostálové z Hrušek u Brna. Zazněla zde díla z časového pásma přesahující tisíc let. Nejstarší epochu reprezentoval gregoriánský chorál, na opačném pólu stála mariánská modlitba brněnského skladatele Pavla Smutného. Největší ohlas mělo *Canticorum iubilo* provedené všemi účinkujícími (bez zajímavosti není, že početně se toto těleso blížilo „papežskému sboru“, který zpíval při pontifikální mši svatého otce Benedikta XVI. v Brně-Tuřanech v roce 2009). Händelovu kompozici si s chutí zapěl i slavkovský děkan Milan Vavro. Pestrý repertoár, složení vystoupivších těles (1 mužský sbor, 2 ženské sbory, 4 smíšené sbory) či provedení společné

skladby učinilo přehlídku posluchačsky atraktivní, proto je škoda, že přišlo jen cca pět desítek návštěvníků.

Bohatý program korunovalo společné setkání v prostorách šaratické farní zahrady, kde měly sbory možnost nejenom ochutnat speciality místní kuchyně (na pomyslném vrcholu stál guláš hasičů Hostěrádky-Rešov!), ale také si vyměnit repertoár, své zkušenosti či dojmy.

Na světlou vzpomínku dostali všichni účastníci podrobné barevně tištěné programy s požehnáním brněnského otce biskupa, sbormistři obdrželi pamětní listy.

Sborování v Šaraticích 2016 je již minulostí. Jménem pořadatelů děkuji všem posluchačům a účinkujícím za účast. Vřelé díky také náleží sponzorům: Obci Hostěrádky-Rešov se starostou Zdeňkem Petrášem, Obci Šaratice se starostou Karlem Kaloudou, Římskokatolické farnosti Šaratice, ale také dvěma desítkám členů Spolku dobrovolných hasičů Hostěrádky-Rešov za technickou přípravu akce a obětavým farníkům.

Karol Frydrych

(Plánované Sborování v katedrále sv. Petra a Pavla 29. 6. 2016 bylo zrušeno z důvodu konání biskupského svěcení. – Pozn. redakce)

Seminář pro sbormistry a zpěváky

Ráda bych velice poděkovala za výtečný seminář pro sbormistry a zpěváky vedený panem Ondřejem Múčkou. Bohužel jsem se zúčastnila jen posledního semináře (23. dubna 2016) a bylo mi moc líto, že jsem nemohla přijet na dva předešlé.

Atmosféra byla tvůrčí a všichni odcházeli nadšeni. Na závěr jsme společně litovali, že toto je poslední setkání. Byli bychom rádi, kdyby se něco podobného opět konalo. Sama jsem zažila nácvik jen posledních písní: H. Purcell – Alleluja, J. S. Bach – Pange lingua a A. Lotti – Miserere. Poslední skladba si mě tak podmanila, že u první příležitosti ji nacvičíme a budeme zpívat. Protože jsme vesnický chrámový sbor, musíme bohužel zpívat více česky, "tetičky" naříkají. Nicméně latinské, anglické, staroslověnské písně zpíváme také.

Sešlo se skvělé společenství nadšených sbormistrů. Kéž by se něco podobného opakovalo. Bylo to nejlepší "Sbormistrování", jakého jsem se zúčastnila.

Na závěr bych chtěla vyjádřit díky panu Karlu Růžkovi za zaslaná cvičení na rozezpívání.

Míla Provazníková

Pavel Hamřík – emeritní ředitel ZUŠ se zaměřením na církevní hudbu

Pavel Hamřík se narodil 7. 5. 1953 v Brně.

Základní školu navštěvoval v Troubsku a Střelicích u Brna. Jeho hudební vzdělávání začíná v této době hrou na klavír ve střelické Osvětové besedě. V 15 letech nastoupil do učení ve Zbrojovce v Brně, kde se vyučil soustružníkem a brusičem kovů.

Jeho pěvecké nadání objevil vranovský farář Oldřich Mifek, který mu domluvil soukromé hodiny zpěvu u prof. Hedy Ryšánkové a výuku klavíru u prof. Irmy Navrátilové.

Po vyučení byl přijat do druhého ročníku Konzervatoře v Brně ke studiu zpěvu u paní MUDr. Běly Sykové. Po absolutoriu vykonával vojenskou základní službu ve Vojenském uměleckém souboru v Bratislavě, kde byl vedoucím vokální složky.

V roce 1979 nastoupil jako pedagog v LŠU Pozořice – pobočka Mokrá u Brna, kde vyučoval zpěv, klavír, harmoniku, zobcovou flétnu, sborový zpěv a hudební nauku. V letech 1990–1991 zastával místo ředitele ZUŠ v Brně – Židenicích.

Na výzvu Biskupství brněnského byla 1. července 1991 zřízena „Varhanická škola“, jejímž se stal ředitelem. Škola je pokračováním Varhanické školy založené Leošem Janáčkem pro výchovu chrámových varhaníků, která byla v padesátých letech totalitním režimem zrušena.

K 1. únoru 1993 se novým zřizovatelem stalo město Šlapanice, poté, co biskupství z ekonomických důvodů nemohlo tento závazek dále plnit.

21. června 2001 se zřizovatelem stal Jihomoravský kraj a ZUŠ dostává současný název – Základní umělecká škola se zaměřením na církevní hudbu.

Pavel Hamřík stál v čele školy, ať již byl její název jakýkoliv a místo působení kdekoliv, **celých 25 let**.

Kromě toho vyučuje sólový zpěv, vede dva dětské sbory, se kterými vystupuje především při církevních obřadech. Sám také sólově zpívá při různých příležitostech – koncerty, svatby, pohřby.

Je ženatý, se svou manželkou Janou má 5 hudebně nadaných dcer a 13 vnoučat.

Stanislava Syrková

Valná hromada Společnosti pro duchovní hudbu, z. s. 2016

V sobotu 21. května 2016 se v budově Velkopřevorství Suverénního řádu maltézských rytířů (Praha 1 – Malá Strana, Lázeňská 2) uskutečnila valná hromada Společnosti pro duchovní hudbu. Po vřelém přivítání a úvodní modlitbě byla nejprve odhlasována změna názvu *Společnosti pro duchovní hudbu* na *Společnost pro duchovní hudbu, z. s.* (z. s. = zapsaný spolek). Přítomní členové též schválili kosmetické úpravy stanov. Poté předseda SDH Jaroslav Eliáš přednesl zprávu o činnosti za uplynulé dvouleté období (od 6. dubna 2014 do 21. května 2016). Společnost od r. 1991 pořádala (*Mezinárodní festival Duchovní hudby) Svatojánské slavnosti*, které spočívaly v uspořádání (po slavné mši v katedrále) chorálních nešpor v kostele sv. Tomáše na Malé Straně, následném průvodu na Karlův most k soše sv. Jana Nepomuckého a slavnostním Te Deum v kostele sv. Františka u křížovníků na druhém konci mostu a závěrečném koncertu. V posledních dvou letech byly vystřídány velkolepými oslavami s koncertem na Vltavě, ohňostrojem a dalšími atrakcemi, které pořádá s finanční podporou magistrátu hl. m. Prahy Muzeum Karlova mostu. K pravidelným akcím SDH nyní patří *Mezinárodní letní škola duchovní hudby Convivium*, *Svatováclavské slavnosti*, koncerty v kostele sv. Kateřiny a maltézkém kostele Panny Marie – jejich producentem je Jaroslav Eliáš; účastní se též festivalu *Dny nové tvorby*.

Díky péči a podpoře Jaroslava Eliáše probíhá od roku 2009 výuka varhanní třídy ve *Veselé škole – církevní základní a základní umělecké škole* v Soukenické ulici (http://www.veselaskola.cz). Tato jediná církevní ZUŠ v pražské arcidiecézi nabízí mj. obory Varhany, (Klavírní průprava ke hře na varhany), které od prosince 2013 vyučuje Přemysl Kšica vystřídav Pavlínu Salvetovou. SDH přispěla na vybavení školní kaple a učebny varhan (spíše varhanního sálu, má totiž rozměry kolem 100 m^2), v současnosti dotuje přestavbu varhan, které po dokončení budou sloužit též k pořádání edukativních varhanních koncertů.

Úspěšně pracuje také pobočka SDH v Plzni, jež za finanční účasti rozpočtu SDH pořádala setkání chrámových sborů plzeňské diecéze, dále velikonoční a adventní koncerty v plzeňské katedrále.

Časopiseckou tribunou SDH je dvouměsíčník *Psalterium – Revue pro duchovní hudbu* (nulté číslo vyšlo v roce 2006). Prvních devět ročníků se rodilo pod taktovkou šéfredaktora Jiřího Kuba; od letošního roku řídí časopis Ondřej Šmíd. Ačkoli SDH má 308 členů, Psalterium je rozesíláno 435 individuálním čtenářům, 25 povinných výtisků jde knihovnám a po 50 ks k další distribuci na všechna česká a moravská biskupství. Snad všechny liturgické varhaníky potěší informace o připravovaném vydání kompletní sady responsoriálních žalmů Bohuslava Korejse – na tomto časově náročném projektu pracuje Jiří Kub.

Zprávu o hospodaření uvedl výkonný místopředseda Ondřej Šmíd. Spolek pracoval s rozpočtem 1 195 726 Kč na straně výdajů a 1 121 413 Kč na straně příjmů. Rozdíl tvoří ztrátu 74 313 Kč, která je kryta z vlastních zdrojů spolku. Obě zprávy valná hromada schválila.

V následující diskuzi byl představen chorální zpěvník *Graduale Novum De Dominicis et Festis* (2011) a dotisk *Zpěvů s odpovědí lidu* (2014) Bohuslava Korejse. Svatovítský regenschori Josef Kšica též zajímavě pohovořil o projektu nového dómského královského nástroje a zároveň prezentoval publikaci *Varhany pro katedrálu*. Pak se každý z dvou desítek přítomných členů představil a informoval o svých hudebních aktivitách – toto byl snad nejkrásnější bod celé valné hromady. Velmi mne překvapilo, jak významné hudební osobnosti se dostavily.

Setkání završilo agapé reprezentované znamenitým Kubgulášem (gulášem Jiřího Kuba) a prohlídka objektu Suverénního řádu maltézských rytířů – gotické kaple z druhé poloviny 13. století, kde mohla být vystavena rakev s tělem císaře Karla IV. na den sv. Lucie 13. prosince 1378, zahrady paláce a samozřejmě i kostela se stručným výkladem.

Lze tedy uzavřít, že činnost SDH i v tomto období směřovala ke splnění svého hlavního cíle zlepšení stavu duchovní hudby, a to jak po stránce umělecké tak obsahové.

Karol Frydrych

„Varhany jsou nejbezcitnější hudební nástroj, a proto řvou v kostelech“[1]

Taková slova bychom nečekali od ředitele Varhanické školy v Brně Leoše Janáčka, vyslovená asi rok před kompozicí slavného Postludia v Glagolské mši. Janáček někdy z různých důvodů přeháněl, ale s tím řvaním měl hodně pravdy. Přesvědčil jsem se o tom opět o minulých Vánocích a Velikonocích. Jako chlapec se Janáček naučil hrát na barokních varhanách z konce 17. století, ale již koncem studií se nadchl pro romantické varhany firmy Steinmeyer II/25 na Starém Brně, o jejichž postavení v roce 1876 se osobně zasloužil. Byly to první varhany tohoto typu v Brně a Janáček byl do nich doslova zamilován. Proto se v roce 1917 zasadil o jejich zařazení do seznamu varhan, chráněných před konfiskací kovových píšťal. Zájemce o tuto problematiku odkazuji na své tři studie,[2]

[1] Leoš Janáček Jindřichu Cenkovi 31. října 1926. Moravské zemské muzeum, JA, sign. A 5665.

[2] *Leoš Janáček a varhany*. Musicologica Brunensia H 41, 2006, s. 159-169; *Die Stark-Orgeln der Zisterzienserinnen zu Altbrünn*. Ars Organi 58, 2010, s. 221-227; *Die Orgel im Leben und Werk Leoš Janáčeks*, Acta Organologica 32, 2011, s. 405-438.

ale zde se chci zamyslit nad tím, proč varhany, které na to mají sílu, skutečně v našich kostelech „řvou“.

Barokní varhany u nás neměly na „řvaní“ sílu a zvláště ne na venkově, kde bývaly tak malé, že v případě rozladění mohly jen ječet. Jiná situace nastala s příchodem pneumatických varhan, vybavených spojkami. Všichni víme z praxe, že použitím spojek se síla zvuku nepřirozeně zdvojnásobí, ale nezušlechtí. Často vznikne beztvará masa zvuku, ve které není snadné se sluchem orientovat. V posledních letech si varhaníci oblíbili jazyky, a když už, tak silné, jako je Trompeta nebo Pozoun. Co by si počali s Křivým rohem?

Nevím, kdo přišel s myšlenkou, že varhany musí být na úvod a na závěr bohoslužby silné. Není nic snazšího, než zmáčknout tutti nebo přidat spojku a sláva je bez přemýšlení hotová, ale také bez vkusu. Nezavrhuji tento postup ve všech případech, ale měli bychom s ním šetřit. Především je třeba si uvědomit, že ne každý den je svátek, vhodný pro tutti. A vůbec nechápu, proč se tak hřmotně uvádí mše ve všední den, kdy je v kostele 6-20 lidí. Svědčí to o starých bolestech našich varhaníků: nedostatku vkusu, neznalosti rejstříkování a pohodlnosti („mám to na hracím stole narejstříkované“). Nebudu popisovat, jak z této situace ven, protože si myslím, že je to každému jasné. Naprosto nechápu, proč si varhaník, mající k disposici 40 rejstříků, nedokáže vytvořit aspoň 20 barevných kombinací pro různé účely. Dnes už se nelze vymlouvat na nedostatek informací a poučení.

Síla a barva zvuku je jen jedna stránka věci. Větším problémem je vlastní hra, přesněji řečeno improvizace. Improvizace nejčastěji vychází z vžitých prstokladových postupů, méně ze zažitých harmonických postupů a nejméně ze znalosti vedení jednotlivých hlasů. Současná liturgie většinou neumožňuje v průběhu mše se více rozehrát, což je štěstí, protože přípravnou kadenci nebo dohru na vyplnění času po sloce písně většina varhaníků a varhanic zvládne. Horším problémem je úvod, ale ještě více závěr. Přiznejme si: kdo z nás dokáže smysluplně improvizovat 3 minuty? Slyšel jsem i renomované varhaníky, kteří se nedokázali oprostit od řemeslných efektů: kumulování harmonií, pokud možno překvapivých, ať už v podobě hustých nebo rozložených akordů a septakordů, stupnicových běhů a vyhýbání se jakékoli polyfonii (z naprosté neznalosti). To vše vystupňováno ohlušujícím rámusem. Výsledek: nadšený potlesk zbylého Božího lidu, který to vydržel až do konce. Z pohledu poučeného posluchače však šlo o podvod a nezaslouženou slávu.

Co s tím? Pokorně si přiznejme, že na sólové koncertování nemáme. Když už potřebujeme slavnostní závěr, zahrajme něco, co jsme si před tím poctivě nacvičili a když už máme na víc, dejme si téma, třeba jen krátký motiv, kterého se držme a uprostřed toho hudebního blábolu se k němu vracejme. Dar tematické improvizace má jen někdo, ale dovednost držet se tématu (nejen jeho

opakováním) se dá trochu naučit. A pamatujme si, že tutti varhan naši neschopnost neutají.

Jiří Sehnal

Jak jsem je znal

Rok 2016 nám přináší možnost připomenout osobnosti, na které zapomínáme, a málo si uvědomujeme, jak svým hudebním uměním obohacovali naše nitro a rozdávali radost v církevním i světském prostředí. Chci připomenout zejména hudební osobnosti, které jsem jako student konzervatoře a JAMU osobně poznal, obdivoval a měl k nim nesmírnou úctu. Jsou to: **A. Hromádka, V. Hawlík, J. Blatný, B. Holub, F. Michálek a B. A. Wiedermann**. Všichni byli v určité době chrámovými varhaníky, ředitelé kůru a zasloužili se o vysokou úroveň církevního umění. Někteří z nich virtuózně ovládali „královský nástroj" a své umění prokazovali na evropských podiích. Připomeňme si jejich stručné curiculum vitae.

JOSEF BLATNÝ (1891-1980)

Víme, že byl nesmazatelně spjat s Varhanickou školou Leoše Janáčka. Nejdříve jako žák a následně jako pedagog. Vyučoval zde v letech 1912-1914 a 1918-1919 varhany, hudební teorii a chorální zpěv. Od r. 1928 působil na brněnské konzervatoři (vedlejší a smluvní učitel). V r. 1938 byl jmenován profesorem pro obor varhany a varhanní předměty. Zde vyučoval až do r. 1970, kdy byl penzionován. Krátkou dobu vyučoval improvizaci na JAMU. Z memoárů K. V. Lejska se dovídáme, že „Blatný se stal prvním českým varhaníkem a regenschorim v Brně u sv. Jakuba. Prováděl zde mše od našich předních komponistů… Býval to vždy velký zážitek. Početný sbor zpíval pod Blatného taktovkou vždy intonačně správně, rytmicky přesně, instrumentalisté se překonávali a u varhan seděl dirigent a šéf rozhlasového orchestru B. Bakala".

Blatný často hrával v katedrále na Petrově. Doprovázel četné sborové skladby dirigované V. Hawlíkem. Na jeho závěrečné improvizační umění, naplněné melodickou invencí a formální přesností, vždy čekali účastníci bohoslužby i kůroví zpěváci. Byly to velké zážitky.

Jako student konzervatoře jsem získal od Blatného mnoho cenných poznatků v improvizaci, doprovodu chorálu a hře generálbasu. Pan profesor se ve vyučování nikdy nezlobil. Naše nedostatky nahrazoval vždy osobním příkladem na nástroji. Jeho lidský a pedagogický přístup ke studentům byl obdivuhodný, měl u nich přirozenou autoritu. Jeho skladebný odkaz je obsáhlý. Na moravských kůrech se zpívají jeho duchovní skladby, jsou hrány jeho varhanní skladby. Mnohé z nich čerpají motivicky z gregoriánského chorálu. Desítky žáků na

LŠU/ZUŠ hrálo blatného instruktivní skladbičky pro klavír. Dočkaly se více jak třiceti vydání.

Na vysokého pana profesora, vždy elegantně oblečeného s nezbytným motýlkem a širokým kloboukem, nelze zapomenout. Patřil k uznávaným učitelům brněnské konzervatoře a k výrazným osobnostem hudebního Brna. Zemřel ve věku nedožitých 90 let. Od jeho narození uplynulo letos 125 roků.

Miloslav Buček

(Vzpomínky na další výše uvedené hudební osobnosti vycházejí v průběhu tohoto ročníku Zpravodaje MS. – pozn. redakce)

***

Dne 26. 4. 2016 uspořádal Klub moravských skladatelů vzpomínkový varhanní koncert ze skladeb Josefa Blatného (1891-1980) a Pavla Blatného (*1931). Akce se konala v chrámu Spasitele Československé církve husitské v Brně-Židenicích. Účinkovali Jaroslava Luklová, Kvarteto města Brna, Josef Hanák, Jan Král a Zábrdovický chrámový pěvecký sbor, který provedl kompletní Českou mši k poctě svatých Cyrila a Metoděje, opus 64, od Josefa Blatného.

redakce

Velikonoce na kůrech

Březolupy

V Březolupech začínáme s naším velikonočním a svatodušním zpíváním vždy na Květnou neděli – letos jsme zpívali Lukášovy pašije, dále J. Schubert – In monte Oliveti; Fr. Macek – Můj kříži; Pie Jesu od A. L. Webbera v podání Dominiky Fuskové a Františka Sliže, chrámového sboru a smyčců. Na Velký pátek zazněly jako vždy Janovy pašije; Nářky Ježíšovy neboli "Lide můj" K. Douše; J. S. Bach – Ó hlavo plná trýzně; opět K. Schubert – In monte Oliveti, Tělo Krista a Webberovo Pie Jesu, tentokrát s Martou, Evou, Františkem Sližovými a Marií Blahovou. Pro Boží hod velikonoční jsme letos nastudovali Messe Breve L. Delibese se sólisty D. Fuskovou – soprán, A. Hubáčkovou – alt, A. Říha – tenor; a přidali na úvod Buď Tobě sláva od G. F. Händela, dále pak J. S. Bach – Jesu, Ty jsi moje síla a G. F. Händel – Laudamus te v podání Dominiky Fuskové – soprán, Míly Provazníkové – housle a Tomáše Rosíka varhany.

Na slavnostní mši na Seslání Ducha svatého jsme opět jako Ordinárium uvedli Messe Breve od L. Delibese a Hymnus pro Svatý rok milosrdenství i s Codou a zpěvem lidu, který jsme to naučili. Vždy nás doprovázely Chrámové smyčce spolu s varhaníkem T. Rosíkem. Nastudovala a řídila Míla Provazníková.

Míla Provazníková

Křižanovice

V kostele Nanebevzetí Panny Marie během Velikonoc zaznělo Regina Coeli Vojtěcha Javory, Plesej všechno stvoření A. V. Michny, Surrexit Christus hodie V. K. H. Rovenského a Vstal z mrtvých Kristus ze Šteyerova kancionálu. Účinkovali: osmnáctičlenný ženský chrámový sbor, Anna Gulová (mezzosoprán), Marie Bílková (mezzosoprán), Marie Cenková (alt), Vojtěch Šujan (housle), Lukáš Frydrych (varhany) a Marta Kuchtová (sbormistr).

Lukáš Frydrych

Slavkov u Brna

Při velkopáteční liturgii zpívala (po roční odmlce) schola mládeže, jež uvedla žalm a Výčitky J. Olejníka; Otče, dej polského autora a Ecce, qumodo moritur iustus J. Galluse; řídila Tereza Knotková. Na Bílou sobotu, Boží hod velikonoční a slavnost Seslání Ducha Svatého účinkoval vokálně-instrumentální ansámbl Collegium musicale bonum, v jehož podání zazněly skladby: Jesus bleibet meine Freude (BWV 147) J. S. Bacha; Canticorum iubilo (Juda Makabejský, HWV 63) G. F. Händela; Veni Lumen (chorál, Taizé); Surrexit Christus hodie V. K. H. Rovenského; Cum Sancto Spiritu (Gloria in D, RV 589) A. Vivaldiho; Festive trumpet tune D. Germana; příslušné liturgické zpěvy (aleluja, antifony, litanie, ordinaria, žalmy) a přímluvy s aklamací Kyrie eleison.

Posluchačsky i povětšinou technicky přístupná dramaturgie byla sestavena s intencí, aby noví členové souboru zvládli nácvik repertoáru. Slavnostní ráz umocnil bohatý zvuk varhan ve spojení se sólovými nástroji či zpěvem. Hudebníci hráli ve složení: hoboj Alexandra Bláhová, flétna Lenka Friesová, trubka Stanislav Otépka a Jan Patera, housle Nataša Hrušková, Ladislav Jedlička a Zdeněk Kábrt, varhany Olga Frydrychová, řídil Karol Frydrych. Soubor Collegium musicale bonum realizoval také koncert na valné hromadě jednoty Musica sacra a 8. května účinkoval při pontifikální liturgii biřmování v Křižanovicích.

V neděli 24. dubna se ve slavkovském chrámu Vzkříšení Páně uskutečnil varhanní koncert Davida Postráneckého, na kterém zaznělo Allegro, Adagio, Allegro (Koncert a moll, BWV 593) J. S. Bacha; Preludium a fuga B-A-C-H F. Liszta; Toccata E. Gigouta; Toccata (Gotická suita, op. 25) L. Boëllmanna; Toccata (Symfonie č. 5 f moll, op. 42/1) Ch.-M. Widora a improvizace na písně z jednotného Kancionálu.

Karol Frydrych

Šaratice

Při kostele sv. Mikuláše působí:

a) Liturgická schola – každou neděli zpívá část ordinária, žalm a dle liturgického období též aleluja před evangeliem. V průběhu velikonočního tridua interpretovala příslušné žalmy, antifony, aleluja a litanie z Velikonočního graduálu J. Olejníka.

b) Sólisté – na povznesení hudební složky liturgie v Šaraticích má nemalou zásluhu absolventka ostravské Janáčkovy konzervatoře Kristýna Vladíková z Bošovic; v jejím podání zaznělo Mein gläubiges Herze (Kantate, BWV 68) J. S. Bacha, Ave Maria e-moll C. Saint-Saënse, Quae moerebat et dolebat № 4 a Fac ut portem № 10 ze Stabat mater G. B. Pergolesiho.

c) Šaratický chrámový sbor – z důvodu vysokého věkového průměru členské základny účinkuje od listopadu 2015 jen při pohřebních mších.

d) Nicolas Band Šaratice – vystupuje nepravidelně; na Boží hod velikonoční odzpíval za doprovodu flétny, violy, keybordu, kytary, elektrické kytary, baskytary a bicích celou mši (proprium, ordinarium a píseň nahrazující žalm).

Ve hře na varhany zastoupili: Lukáš Frydrych ze Žarošic, Olga Frydrychová ze Slavkova u Brna, David Postránecký z Brna (Květná neděle), Marta Jedličková z Otnic (Bílá sobota) a Vít Trumpeš ze Želetic (slavnost Seslání Ducha Svatého).

V šaratickém kostele dále vystoupila dvě hostující tělesa: 4. neděli postní Schola Gregoriana – Praepositura Civitatis Novae, Gregoriánská schola z Nového Mesta nad Váhom a 5. neděli velikonoční chrámový sbor ze Želetic.

Významnou událostí farnosti byla rovněž slavnostní mše v sobotu 6. velikonočního týdne za živé a zemřelé hasiče obce Hostěrádky-Rešov, kterou celebroval Pavel Rostislav Novotný z kanonie premonstrátů v Nové Říši.

Karol Frydrych

Znojmo – sv. Mikuláš

V kostele sv. Mikuláše ve Znojmě zazněly v podání Scholy od sv. Mikuláše následující skladby: G. F. Händel (arr. Willi Türk) – Buď Tobě sláva; B. Korejs – Velikonoční; Z. A. Mička – Velikonoční sekvence; liturgické zpěvy Velikonočního třídení a chorály z Taizé.

Svatava Baráková a Willi Türk

(Pozn. redakce: Část příspěvků rubriky „Velikonoce na kůrech“ byla uveřejněna již ve Zpravodaji č. 2/2016.)

„Provodovská“ varhanice

Chtěla bych se s vámi podělit o zkušenosti s letošním velikonočním triduem, tedy u mě spíš s „dvojdnem“. Za svobodna jsem hrála přes 10 let na varhany, při dětech spíš občas, pravidelně jsem začala hrát 4 roky zpátky, když byly tehdy nejmladšímu 3 roky (dcerky 5 a 6 roků). Většinou seděli 2 na lavici za varhanami, kupodivu to fungovalo, jen jsem musela ze začátku vypínat rejstříky, zvlášť pedálové, když lezly děti dolů. O velikonočním triduu jsem nebyla v kostele snad od narození nejstarší, jednak manžel dělá akolytu a pomáhá podávat svaté přijímání, a jednak u nás končí obřady dost „po Večerníčku“. Nicméně letos jsem se rozhodla, že půjdu vypomoct s varhaničením do mého rodiště. Je tam sice varhaník, ale nezpěvák. Trošku jsem měla obavy, jak to zvládne nejmladší, které byly nedávno 2 roky. Nicméně riskla jsem to. Na Zelený čtvrtek jsme se ještě nestihli dojet na mši, na Velký pátek jsem odzpívala (nevím, jak napsat, že jsem začala zpívat sloky písně…) i s nejmladší dcerou křížovou cestu a pak i obřady (klasicky Olejníka). Dcerka obdivovala schody na choře (za jednu ruku jsem ji držela, aby nespadla, a v druhé ruce kancionál, ať mám přehled, jak začíná další sloka), varhany, kupu obrázků, hrála si se sourozenci. Ty 2 hodiny zvládla skvěle. Na Bílou sobotu (obřady začínaly v 6 hodin večer) to už bylo trošku akčnější. Chudera nechápala, když viděla v kostele jenom světlo svíček, že když je tma, tak proč se nejde spát. Naštěstí kněz vybral pouze 4 čtení (1 dokonce v kratší verzi), takže žalmů nebylo tolik. Nicméně abych dcerku uklidnila, tak při 3 žalmech jsem ji měla u sebe, v jedné ruce svíčku, zpívala jsem žalm (zpětně se divím, že s takovou jistotou a lehkostí jsem snad nikdy nezpívala) a kojila ji, fungovalo to, neplakala. Aleluja a litanie jsem pak nějak odzpívala a před Beránku Boží předala štafetu místnímu varhaníkovi – tam už nepotřeboval zpěvačku. Další den mi pak kněz děkoval, že jsem to tak dobře zvládla i se čtyřmi dětmi. Kdyby věděl, co všechno jsem stihla… Tak aspoň takto stručně jeden z netypicky varhanických zážitků „provodovské“ varhanice.

Marie Oškerová

Vaše ohlasy na květnové číslo Zpravodaje

Díky za pěkný příspěvek o prof. Sehnalovi, rád na něj z přednášek muzikologie vzpomínám – Malý Velký muž. :-)

S pozdravem

Jiří Drga, okres Zlín (e-mail z 2. 6. 2016)

***

Dobrý den,

chtěl bych poděkovat za vaši publikaci Zpravodaje MS. Velmi rád jej čtu a těší mě jistý „kritický náhled“ na produkci liturgické hudby.

Tobiáš Kučera, okres Olomouc (e-mail z 2. 7. 2016)

***

Budeme vděční za další ohlasy (kladné i záporné) na náš Zpravodaj i činnost Musica sacra.

Redakce

Informace – Nabídky – Pozvání

V úterý 28. 6. 2016 se na své pravidelné schůzi sešlo **předsednictvo.** Hlavními body jednání bylo zhodnocení uskutečněných akcí (valná hromada, Sborování, Zájezd za varhanami, Semináře pro zpěváky a sbormistry), příprava letošního Svatocecilského setkání a vydavatelská činnost Musica sacra.

***

Kurz pro chrámové sbormistry

Musica sacra připravuje **roční kurz pro chrámové sbormistry.** Bude probíhat jednou měsíčně v sále Základní umělecké školy se zaměřením na církevní hudbu v Brně na ulici Smetanova 14. První setkání se uskuteční **15. 10. 2016 v 9:30 hodin.**

Termíny dalších setkání a bližší informace budou zveřejněny v září na našem webu a v říjnovém čísle Zpravodaje MS. Lektorem kurzu bude Mag. Art. Ondřej Múčka. Přihlašovat se můžete na Musica sacra do konce září 2016 – kontakty (tel., e-mail, adresa) jsou uvedeny v tiráži.

***

SPIRITUALITA CHRÁMOVÉHO SBORU

Katedrální vzdělávací středisko liturgické hudby a zpěvu při Metropolitní kapitule Olomouc oznamuje, že vydává v nakladatelství Matice cyrilometodějská v Olomouci knížečku „Spiritualita chrámového sboru“, obsahující studii ctihodné sestry Elisabeth Halbmannové z Kláštera sester vincentek z německého Untermarchtalu. Jedná se o vhodnou pastorační pomůcku pro duchovní život a formaci členů našich chrámových sborů a schól. Knížečka má 45 stran a pojednává o sboru jako místu projevu víry, o duchovním rozměru zpěvu, který je základním povoláním člověka pro rozvoj jeho lidské existence. Učí, jak zpívat

srdcem i ústy a správně naslouchat. Všímá si zkušeností a příkladů ze Starého i Nového zákona a z odkazu církevních otců.

Publikaci je možno koupit i objednat u nakladatelství Matice cyrilometodějská v Olomouci, Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc; tel.: 585 222 803, více informací najdete na www.maticecm.cz.

***

Schola OP, která vznikla jako vokální sbor doprovázející liturgii v olomouckém dominikánském kostele Neposkvrněného Početí Panny Marie, **hledá nové členy**. Náborové video a další informace najdete na: http://olomouc.op.cz/index.php?page=schola-op&hl=cs_CZ

***

Letošní letní škola duchovní hudby **CONVIVIUM 2016** se uskuteční 20. – 28. srpna 2016 v klášteře premonstrátů Želiv. Bližší informace najdete na www.convivium.cz.

***

Notová příloha tohoto čísla Zpravodaje obsahuje skladby:

- O. Múčka – Aleluja před evangeliem
- W. Türk – Ty, Ježíši, jsi přítomen

***

Uzávěrka dalšího čísla je 30. září 2016. Budeme rádi, když nám pošlete své příspěvky. Díky!

***

Adresa vydavatele: MUSICA SACRA, Smetanova 14, 602 00 Brno
Tel.: 549 251 008, e-mail: musicasacra@musicasacra.cz
http://www.musicasacra.cz

Návštěvní den:
středa: 9.15 – 12, 13 – 16 hod.

Bankovní spojení: ČSOB – Poštovní spořitelna, č. účtu: 154525774/0300

Registrace Zpravodaje Musica sacra: MK ČR E 19603

ISSN 2336-5374

Musica sacra Brno

pořádá pod záštitou brněnského biskupa Mons. Vojtěcha Cikrleho

TŘÍLETÝ VZDĚLÁVACÍ KURZ PRO CHRÁMOVÉ VARNANÍKY V BŘECLAVI

Je určen pro stávající varhaníky, začínající varhaníky a pro ty, kteří se chtějí stát varhaníky. **Stávajícím varhaníkům** nabízíme lekce improvizace a systematické studium klasického repertoáru varhanní literatury. **Začínající varhaníci** budou mít možnost zdokonalení techniky své hry (hra na manuálu, hra s pedálem) a systematického budování kancionálového repertoáru. **Těm, kteří se chtějí stát chrámovými varhaníky,** položíme solidní základy techniky varhanní hry a uvedeme je do služby chrámových varhaníků. Podmínkou pro přijetí do kurzu je alespoň částečné ovládání klávesového nástroje (nejlépe klavíru, popř. akordeonu, keyboardu). **Závazné přihlášky zasílejte do konce září 2016 na kontakty Musica sacra uvedené v tiráži Zpravodaje.**

Kurz skončí zkouškami, po jejich složení dostanou účastníci kvalifikační osvědčení kantora, které platí ve všech diecézích ČR (viz ACEB 10/96). Zkušenosti ukazují, že kurz také přinese účastníkům povzbuzení v jejich službě a obohacení ze setkání s kolegy.

MÍSTO A ČAS
Zahájení kurzu bude v sobotu 8. 10. 2016 v 9 hodin v areálu kostela sv. Václava v Břeclavi. Výuka bude probíhat jednou za měsíc v sobotu od 9 do 13 hodin v těchto termínech: 12. 11. 2016, 10. 12., 14. 1. 2017, 11. 2., 11. 3., 8. 4., 13. 5. a 10. 6.

PROGRAM
- **Varhanní hra** – technika hry, zásady doprovázení, základy improvizace
- **Hudební teorie** – hudební nauka, nauka o varhanách, dějiny katolické chrámové hudby, základy taktování a vedení sboru
- **Liturgika** – nauka o liturgii, zásady výběru a provádění písní, žalmů aj. při různých bohoslužbách

Přednášky z teoretických předmětů budou společné, varhanní hra v malých skupinkách u několika nástrojů pod vedením zkušených lektorů.

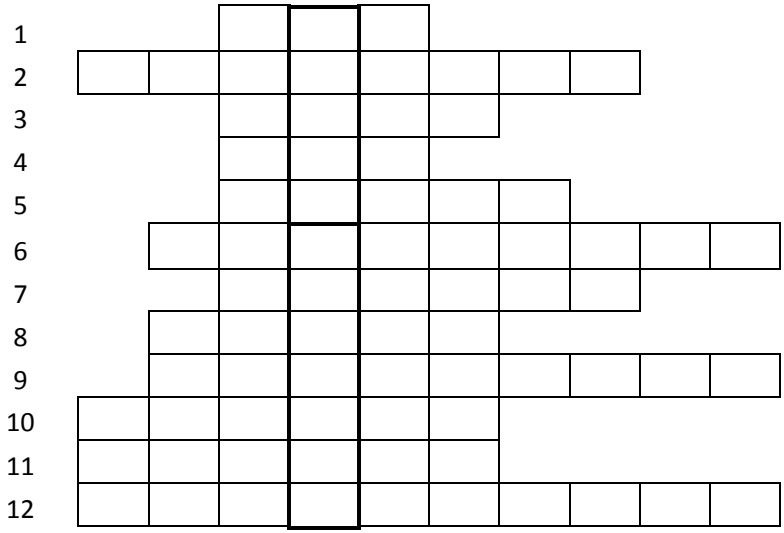
VYUČUJÍCÍ
Dr. Willi Türk, Dr. Stanislava Syrková, Dr. Karol Frydrych, MgA. David Postránecký, Svatava Baráková aj.

POMŮCKY
Základními učebními pomůckami budou tyto publikace:
Škola na varhany, Fr. Bachtík – St. Jiránek (Kč 325,--)
Varhanní doprovod kancionálu (Kč 500,--) nebo *Snadný varhanní doprovod* (Kč 380,--)
Direktář pro varhaníky (Kč 50,--)
Příručka pro varhaníky (cca Kč 200,--)
ABC hudební nauky, L. Zenkl (cca Kč 200,--)
Doplňkový doporučený notový materiál – *Varhanní preludia na písně z Kancionálu* (jednotlivé sešity, á Kč 190,--)
Všechny publikace budou k zakoupení na kurzu.

FINANCE
Kurzové (Kč 1.500,-- / rok) a učební pomůcky hradí farnost.

Křížovka

Řešení tajenky z minulého čísla VENI CREATOR: 1. Ozvěna, 2. Amen, 3. Janáček, 4. Willi, 5. JCS, 6. Kardinál, 7. Frekvence, 8. Gramofon, 9. Letnice, 10. Akord, 11. Harmonium. Správnou tajenku nám zaslalo třináct luštitelů: I. Veselá, J. Lindr, M. Krejsa, J. Štěpánková, Z. Štěpánková, L. Píšová, M. Pecinová, J. Drga, A. Kotápišová, D. Pištěková, V. Malý, J. Obrová a A. Hojková. Odměnu zasíláme panu Vojtěchu Malému. Tajenku tohoto čísla nám zašlete do 30. 9. 2016

1. Piano pianissimo.
2. Židovská modlitebna.
3. Samozvučný bicí nástroj kalichovitého tvaru ve věži kostela.
4. Enharmonická záměna tónu cis.
5. Předseda Společnosti pro duchovní hudbu.
6. Místnost v kostele pro úschovu liturgických předmětů a pro přípravu kněze na bohoslužbu.
7. Pšeničný chléb používaný při mši k proměnění v tělo Kristovo.
8. Vysoký mužský hlas.
9. Hudební vědec.
10. Tromba.
11. Klenba tvaru části kulové nebo jiné rotační plochy nad kruhovým půdorysem chrámu.
12. Časopis Společnosti pro duchovní hudbu.

Karol Frydrych